

Kilde TPI/ TTÜ rahvatantsuansamblist Kuljus 1965... 1970

Pildil Kuljuse embleem

Kuljus sai alguse 1949. aastal, kui tollase TPI majandusteaduskonnas tuli kokku seltskond noori, kes tahtsid tantsida. Õpetajaks kutsuti Salme Valgemäe. Kuljuse nimi võeti kasutusele alles 1962. aastal Salme ja Ott Valgemäe samanimelise tantsu järgi. 1949–1974 oli kunstiline juht Salme Valgemäe, mõnikord koos abikaasa Ott Valgemäega, kes juhatas tol ajal rahvatantsuansamblit Tuisuline. 1974–1999 juhtisid ansamblit Pill ja Ülo Luht. 1999. aasta sügisest 2000. aasta kevadeni juhendas Kuljuse põhikoosseise Ivar Lett. 2001. aasta sügisest on ansambli juhiks Marina Kuznetsova.

Pildil Salme ja Ott Valgemäe.

Allakirjutanul oli meeldiv võimalus tantsida Kuljuses kõik 5 tudengipõlve aastat: 1965 kuni 1970. Sel ajal oli noorem ja vanem segarühm ning naisrühm, keda juhendas Salme Valgemäe. Harjutasime 2...3 korda nädalas Maakri, Veerenni tänavate ja Mustamäe TPI linnaku esimeste hoonete ruumides. Igaaastased kontserdid toimusid Salme tn J.Tompi Kultuuripalees.

Kuljuse kontsert 19.04 1966 J.Tombi nim Kultuuripalees meie segarühmade kava:

Väike Jean (prantsuse tants), Vokiratas (saksa tants), Steiregger (ülem-austria tants), Hiiu valts, Kiik kutsub (eesti tantsud), Läki matkama (eesti tants), Kosjatants (eesti tants), Mind kutsuti pulma (eesti tants), Ca La Breaza (rumeenia tants), Dzigitid (turkmeeni tants), Horo-zok (moldaavia tants), Kalur ja meri (eesti tants).

Kuljuse aruandluskontsert 28.04.1969 J.Tombi nim Kultuuripalees:

Hiiu valts, Tuisuline (eesti tants), Tonditants (eesti tants), Laupäevake (leedu tants), Sprigulitis (läti tants), Seppade tants (eesti tants), Konnatants (eesti tants), Kangakudumine (rootsi tants), Ristu-Kondra (karjala tants), Metlovy (tsehhi tantsusüit), Kuljus (eesti tants).

Neil aastatel tantsijatest on meelde jäänud Tiiu ja Jüri Valgemäe, Urmas Kingu, Jüri Maksan, Pill Oamer (Luht), August Böstrov, Ann Räämet, Mari Jänes, Irja Särg ja muidugi minu tantsupartner alates 1967. aastast Sirje Pehk (Asi). Koos jagasime rõõmu ja muresid, mitu tantsupaari abiellusid. Pillist sirgus hilisem Kuljuse balletmeister koos Ülo Luhtiga. Kahjuks viis raske haigus Pill Luhti 1997.a inglite juurde tantsima! Pill kirjutas 1974. aastal Kuljusest lühibrošüüri.

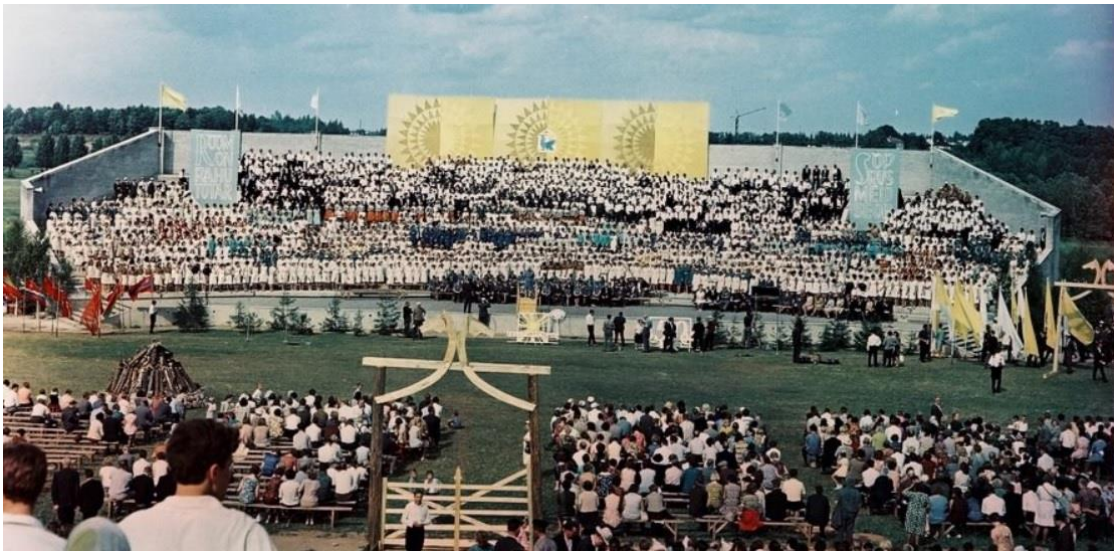
Pildil kauaaegse tantsija Lea pulm Kuljuses.

Meie tantsuajal oli eriti tore III Baltimaade üliõpilaste laulu- ja tantsupidu Gaudeamus 1967. aastal Tartus. Üldjuht oli TÜ rahvakunstiansambli juht Helju Mikkel ja peolisi 3200. Tudengipidude algatajateks olid Helju Mikkel ja Richard Ritsing juba 1956. aastal Tartus Toomeorus. II Gaudeamus toimus Riias ja Siguldas 1958. aastal. Edasi oli poliitilistel põhjustel pikem vaheaeg.

Pildil naisrühma liikmeid.

III tudengite laulu- ja tantsupeo üritused Tartus 3200 osalisega on kogu eluks silme ees. Tartlased elasid kõigele väga emotsionaalselt kaasa. Tantsijatel jätkus energiat lisaks trennile, rongkäigule ja esinemistele veel ööselgi möllata. Näiteks kõndisime öösel üle Emajõe jalakäijate silla kaare, kätest kinni hoides.

Pildil Baltimaade tudengite laulu- ja tantsupidu Tähtveres.

IV Gaudeamus Vilniuses 1968. aastal oli iseloomulik miilitsate ja sõjaväe rohkusega tudengite ümbruses. Tundus et eriti aktiivselt jälgiti meid eestlasi. Eestlastelt eeskuju võetud laululavaga väljakul oli meil eriti kodune tantsida. Aga peagi kuulsime Vene sõjaväe sekkumisest Tšehhimaal...

Pildil Vilniuse Gaudeamuse peo reklaam.

1969. a Eesti 100-nda juubeli laulupeol tantsisime Lauluväljaku lava treppidel ja Lillepaviljonis.

Pildil noorem segarühm.

Pildil Sirje Pehk (Asi) autoriga.

IX Eesti üldtantsupidu toimus Tallinnas Komsomoli-nimelisel staadionil 18. ja 19. juulil 1970. Kandis ametlikku nimetust "ENSV 1970. aasta vabariiklik rahvatantsupidu". Ühtekokku toimus kolm etendust. 1970. aasta peole registreerus 677 rühma 10360 tantsijaga. Kuna peole lubati vaid 510 rühma, läbis enamik rühmaliike kaks konkurssi. Erandiks olid vaid B-segarühmad, kel ei tekkinud omavahelist võistlust. Tantsijad oli peol 7741, koos pillimeeste ja saatjatega 9997. Esimest korda oli kunstiliseks juhiks TÕ rahvakunstiansambli juht Helju Mikkel.

Pildil sisseminek Komsomoli (Kalevi) staadionil 1970.

Meie, kuljuslased tantsisime koos A segarühmadega: AVATANTS KANTAAT, KONNATANTS, DRÁGSZÉLI TANTSUD (Ungari rahvatants), HORO-SÕRBA (Moldova rahvatants), meie nimetants KULJUS, Eesti rahvatantsu isa Ullo Toomi TUISULINE ja enamuse tantsupidude finaaltants TULJAK.

Pildil lõpuring Komsomoli (Kalevi) staadionil.

Pildil Salme Valgemäe austamine.

Meie tudengiaastad rahvatantsuansambelis Kuljus olid unustamatud. Koos TPI akadeemilise meeskoori liikmetega aitasime taastada Glehni lossi TPI isetegevuslaste majaks. Tervisi Kuljuse endistele tantsijatele ja pikka iga nagu meie juhil Salme Valgemäel.

Ülo Kangur, Kuljuse vilistlane.